

ZIN

in Filosofie ?

Filoboek

Filolabo

Filocafé

Filogeleerd

Filofilm

Seizoen 2024-25

Werkgroep ZIN ism CC Het Gasthuis en

Bibliotheek Aarschot

10 jaar ZIN

*De filosoof is het boze geweten van zijn tijd
(Nietzsche)*

Het genot bestaat niet in het ontdekken van de
waarheid, maar in het zoeken ernaar. (Leo Tolstoj)

Ik ben jij als ik ik ben (Paul Celan)

Een filosoof zonder paradoxen is als een minnaar
zonder liefde.
(Søren Kierkegaard)

*L'enfer c'est les autres.
(Sartre)*

De kunst van de filosoof is om
zó geïnspireerd in het duister te tasten
dat men er niet bij in slaap valt.

(Paul Wouters)

Filoboek

CC Het Gasthuis ism ZIN

'Dialogen' van Gilles Deleuze en Claire Parnet

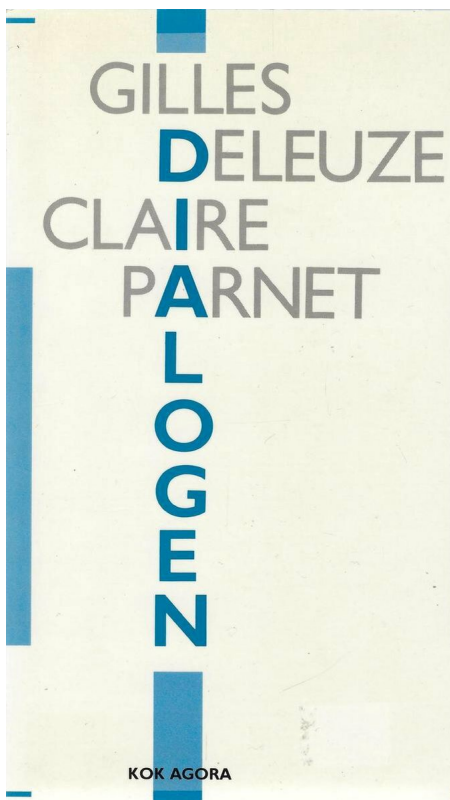
Filoboek is een filosofische leesgroep waarbij de deelnemers vooraf een tekst lezen die vervolgens tijdens de sessies in groep wordt besproken. Dit seizoen staan 3 korte teksten van de Franse filosoof Gilles Deleuze centraal.

Tijdens de eerste kennismakingsbijeenkomst (zo 6.10) bekijken we rond welke thema's Deleuze schreef en onderzoeken we hoe we verschillende typen tekst op een andere manier kunnen benaderen om 'het denken te voeden en niet te sussen'.

In de twee vervolgsessies (zo 27.10 en 10.11) duiken we in twee hoofdstukken van "Dialogen", waarin we samen met Claire Parnet nadenken en worden uitgedaagd in de diepzinnige wereld die Gilles Deleuze met ons wil aanknopen.

We sluiten af op 1.12 af met Deleuzes laatste publicatie: "De immanentie: een leven".

Filoboek gaat door in CC Het Gasthuis, Gasthuisstraat 22 in Aarschot, op zondagnamiddag tussen 14u en 17u.

Data:
6 oktober
27 oktober
10 november
1 december

**De teksten worden via mail bezorgd
Begeleiding door Jan Vissers.
Maximum 8 deelnemers.**

Filolabo

Bibliotheek Aarschot ism ZIN

Een labo is een plaats van onderzoek, experiment en ontdekking. We maken er kennis met filosofen of filosofische strekkingen en onderzoeken hoe hun gedachtegoed ook vandaag actueel en maatschappelijk relevant is. Boeiende sprekers brengen deze denkthema's op een levendige manier. Geen voorkennis vereist.

Filolabo gaat door op dinsdagavond in de Bibliotheek, Elisabethlaan 103A in Aarschot, van 19.30 tot 22.00

15 oktober	'De filosofie van de linksrijder'
Jonathan Lambaerts
10 december	'Met Alice in het Wonderland van de
taalfilosofie'
Patrick Vancauwelaert
14 jan 2025	'Stoïcijnen en tijdgenoten op zoek naar
geluk en levenskunst'
Frans Bosmans

**Aanmelden via ticketing Het Gasthuis
Inkom bedraagt 5€ per avond**

Filolabo

Bibliotheek Aarschot ism ZIN

‘De filosofie van de linksrijder’ Jonathan Lambaerts

Lange tijd werd het hebben van een auto beschouwd als een vorm van vrijheid. Ook vandaag biedt een auto nog steeds veel vrijheid. Dit doet de vraag stellen: wat vertelt onze omgang met auto's en in het bijzonder ons rijgedrag over onze (veranderende) opvatting over vrijheid? Tijdens deze filolabo verkennen we onze eigentijdse opvatting over vrijheid aan de hand van enkele storende vormen van rijgedrag.

**Dinsdag, 15 oktober, om 19.30 in de Bibliotheek,
Elisabethlaan 103A, Aarschot**

Reserveren via ticketing CC Het Gasthuis. Inkom: 5€

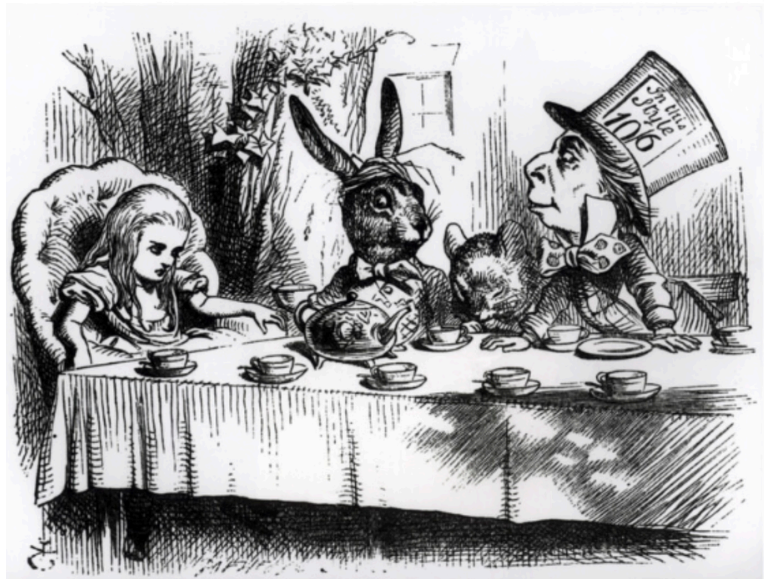
'Met Alice in het Wonderland van de taal filosofie' Patrick Vancauwelaert

Iedereen kent *Alice in Wonderland*, zij het van boek, zij het van film. Auteur Lewis Carroll – zijn echte naam was Charles Dodgson – was lector wiskunde en logica in Oxford. Zijn logische interesse en zijn zin voor raadseltjes en woordspelletjes hebben ruimschoots hun weg gevonden in de Alice-verhalen; Carroll publiceerde naast *Alice in Wonderland* en *Through the looking Glass* nog massa's puzzels en spelletjes.

In zijn tijd had Dodgson niet zo veel invloed op de ontwikkeling van wiskunde en logica, al schreef hij wel een aantal handboeken daarover. Tegenwoordig stelt men vast dat een aantal van zijn speelse invallen vooroplopen op vraagstukken die sinds het begin van de 20e eeuw het Angelsaksische filosofische landschap bezet hielden: vraagstukken die zich allemaal op één of andere manier bezighouden met betekenis, waarheid en de rol van de taal in het denken.

Die belangstelling is sindsdien niet verdwenen uit de filosofie. Als we Alices avonturen volgen ontdekken we waarom filosofen taalgebruik zo fascinerend vinden. Niet toevallig draagt Hofstadters beroemde boek *Gödel, Escher, Bach* de ondertitel "in de geest van Lewis Carroll".

We gaan samen met Alice op de thee bij de gekke hoedenmaker, maar ook bij grote namen uit de analytische wijsbegeerte, zoals Frege, Russel, Wittgenstein.

**Dinsdag, 10 december, om 19.30 in de Bibliotheek,
Elisabethlaan 103A, Aarschot**

Reserveren via ticketing CC Het Gasthuis. Inkom: 5€

Stoïcijnen en tijdgenoten op zoek naar geluk en levenskunst

Frans Bosmans

'Stoïcijns' betekent voor velen: emotionele afstandelijkheid, onverstoorbare houding, gevoelloosheid zonder empathie.

Filosofisch is dit volkomen onterecht.

De mens heeft altijd gezocht naar manieren om een zinvol leven uit te bouwen, zinvol voor zichzelf en zinvol in de gemeenschap. Het stoïcisme wil hieraan tegemoetkomen.

Deze filosofische strekking met praktische inslag ontstond in de vierde eeuw voor Christus. De burgers zagen toen dat hun geborgenheid binnen de toenmalige kleine Griekse stadsstaat opschoof naar de anonimiteit in een gigantisch wereldrijk. Ze moesten zelf betekenis en zingeving in het leven zoeken. Filosofische strekkingen zoals het epicurisme, de sceptici, de cynici en de Stoa reikten hen daarvoor de middelen aan.

In deze lezing zoomen we verder in op de Stoa. We gaan in op de invloeden, het filosofische wereldbeeld en de belangrijkste vertegenwoordigers van deze denkrichting. Stoïcijnen plaatsten zelfcontrole en een juist omgaan met emoties en passies centraal. Dat maakt een verantwoorde en evenwichtige verhouding met de werkelijkheid mogelijk. Bekende vertegenwoordigers van de strekking zijn Seneca, Epictetus en keizer Marcus Aurelius. Zijn '*Persoonlijke notities*' zijn wereldwijd een krachtige inspiratiebron.

Vandaag de dag vinden deze ideeën op maatschappelijk, psychologisch, intellectueel en vooral praktisch vlak steeds meer ingang. Getuige daarvan is onder meer de logotherapie van Viktor Frankl.

Een lezing voor iedereen die op zoek is naar een zelfbewustzijn en een verantwoorde en praktische omgang met de dagelijkse leefwereld.

**Dinsdag, 14 januari 2025, om 19.30 in de Bibliotheek,
Elisabethlaan 103A, Aarschot**

Reserveren via ticketing CC Het Gasthuis. Inkom: 5€

Filogeleerd

CC Het Gasthuis ism ZIN

De invloed van het Oosters denken op onze Westerse filosofie

Lezingenreeks door Frans Bosmans en Dr. Gerbert Bakx

Confucianisme en taoïsme zijn twee Chinese denkrichtingen die omstreeks de 5e eeuw voor Christus elk op een totaal andere manier een 'Weg' probeerden te vinden uit de toen heersende woelige politieke en culturele tijden.

Beide gedachtestromingen stellen een ander aspect van het mens-zijn centraal. Ze zijn oppositioneel, maar vullen elkaar toch aan.

Confucius legde daarbij de nadruk op de mens als lid van de maatschappij, streefde naar medemenselijkheid en hechtte veel belang aan sociale hiërarchie. Het taoïsme, waarvan de oorsprong wordt toegeschreven aan Lao Tse, wilde geluk en vrede voor de mens door het volgen van de 'Tao' (de 'Weg'), een concept dat de voedingsbodem is voor de werking van het hele universum.

Een rijke inspiratiebron voor onze westerse manier van denken en zijn.

DE BOEDDHA

Humanist en therapeut voor onze tijd

Dr. Gerbert Bakx

Academie voor Levenskunst
www.academievoorlevenskunst.be

Boeddhisme is een van de grote wijsheidsstelsels van de mensheid, naast bv. het Christendom. Ontstaan uit het Hindoeïsme en bevrucht door het Chinese en het Japanse denken, heeft het zich geleidelijk over de gehele oosterse wereld verspreid. Er zijn echter ook duidelijke gelijkenissen met de Westerse filosofie, niet alleen met de antieke Griekse filosofie en het stoïcisme, maar ook met meer moderne denkers als Schopenhauer en Heidegger.

Het Boeddhisme is geen godsdienst in de traditionele betekenis. Het kent namelijk geen god en geen eredienst en er zijn geen geloofspunten of dogma's. Het is veel meer een levensbeschouwing, een existentiële filosofie gericht op het begrijpen en het verminderen van het lijden en het vergroten van het geluk. In die zin is het dan ook veel meer een humanisme, een levensfilosofie, een ultieme levenskunst. Het Boeddhisme zet zich dan ook nergens tegen af en staat open voor elke religieuze of filosofische overtuiging en voor alle wetenschappelijke onderzoek. Het is een uitnodiging tot

bewustwording en tot zelfstandig en volwassen denken. De Boeddha is zonder meer de ultieme supertherapeut voor de gestresseerde en de door depressie en burn-out bedreigde moderne mens.

Over de Boeddha

- **Géén God** die vereerd moet worden
- **Géén bijzonder mens**
- Een **gewoon mens**, zoals wij
- **Wat de Boeddha kon, kunnen wij dus ook!**
- Het **filosofische gedachtengoed** van het boeddhisme zou tot de intellectuele bagage van elke volwassene moeten behoren
- **Daardoor zouden veel individuele en maatschappelijke problemen en lijden in de wereld gewoon verdwijnen!**

Deze 3-delige reeks gaat door op donderdag van 19.30 tot 22.00 in de Bibliotheek, Elisabethlaan 103A, Aarschot.

Data: 14, 21 en 28 november 2024

**Reserveren via ticketing Het Gasthuis.
40€ voor de reeks**

Filocafé

CC Het Gasthuis ism ZIN

Het mooiste geschenk is iets om over na te denken

In het Filocafé komen mensen bij elkaar om samen te filosoferen. Uitgangspunt van een avondje Filocafé is een filosofische vraag die we samen kiezen (Hoe vrij zijn wij? Bestaan er slechte mensen?...) Daarna gaan we op zoek naar de argumenten en de fundamenteën van onze verschillende overtuigingen. We toetsen onze mening af bij mekaar, voeren een open dialoog en gaan op zoek naar een antwoord op de vraag. Het streven naar inzicht staat centraal, niet het gelijk hebben!

Denken is gratis!

Een filosofisch café is telkens anders, wordt gemaakt door de deelnemers en begeleid door een ervaren gespreksleider. Achtergrondkennis is niet vereist, enkel zin en een open geest.

Het Filocafé gaat door in CC Het Gasthuis, Gasthuisstraat 22 in Aarschot, op dinsdagavond van 19.45 tot 22.00

Data en Gespreksbegeleiders:

1 oktober 2024

25 februari 2025

Filofilm

CC Het Gasthuis ism ZIN

Thema: Omwenteling

Films nemen je moeiteloos mee naar andere werelden, bieden nieuwe perspectieven en verrassen met onverwachte plotwendingen.

Beelden kunnen blijven nazinderen en vragen oproepen die je uitdagen om je kijk te verbreden en misschien omwentelen. Zin speelt hier graag op in.

Bij elke filmvertoning krijg je een korte 'verrijkingstekst' met hierin enkele weetjes en verdiepingsperspectieven. Achteraf heb je vrijblijvend de mogelijkheid om jouw indrukken te delen tijdens een nabespreking. Misschien worden losse verhaallijnen ontward, ontdek je nieuwe details dankzij de observaties van je buur,.... Kortom, een Zin-optie om jouw kijk rijker te maken.

21 jan 2025 Frances Ha (Noah Baumbach, VS 2012-86')

4 feb 2025 Nelly et Mr. Arnaud (Claude Sautet,
FR 1995-106')

4 maart 2025 Ikiru (Akira Kurosawa, JAP 1952-143')

**De filmvoorstellingen gaan door in de theaterzaal van
CC Het Gasthuis, Gasthuisstraat 22 te Aarschot,
op dinsdagavond om 19u30.**

Locatie nabespreking: rode zaal van de cafetaria

Toegang 5 euro via ticketing Het Gasthuis

Filofilm

CC Het Gasthuis ism ZIN

Frances Ha (2012)

Regisseur Noah Baumbach en indiekoningin Greta Gerwig (inderdaad van Barbie!) schreven, regisseerden en speelden in deze semi-autobiografische film. Het verhaal draait om de intense vriendschap tussen Frances en Sophie, twee jonge vrouwen die "alles met elkaar delen, behalve het bed." Met een hedendaagse twist en elegante cinematografie brengt Frances Ha een frisse kijk op het uiterlijke stadsleven en innerlijke dwaalwegen.

**'Frances Ha' wordt vertoond
in de theaterzaal
CC Het Gasthuis,
Gasthuisstraat 22
te Aarschot,
op dinsdagavond,
21 januari 2025,
vanaf 19u30**

**Locatie nabespreking:
rode zaal van de cafetaria**

**Toegang 5 euro via ticketing Het
Gasthuis**

Filofilm

CC Het Gasthuis ism ZIN

Nelly et Mr. Arnaud (1995)

Emmanuelle Béart en Michel Serrault schitteren in deze laatste film van Claude Sautet. Thema's als vriendschap, levensverandering en de zoektocht naar onafhankelijkheid komen je licht tegemoet. Zelfbedrog en zuiver genot draaien om elkaar heen.

'Nelly te Mr. Arnaud' wordt vertoond in de theaterzaal van CC Het Gasthuis, Gasthuisstraat 22 te Aarschot, op dinsdagavond, 4 februari 2025, vanaf 19u30

Locatie nabespreking: rode zaal van de cafetaria

Toegang 5 euro via ticketing Het Gasthuis

Filofilm

CC Het Gasthuis ism ZIN

Ikiru (1952)

Een Japanse model-ambtenaar kijkt plots naar het volle leven en ontdekt naast persoonlijke miezerigheid, familiale oppervlakkigheid en een cultuur van beton ook speelse zijwegen.

'Ikiru' wordt vertoond in de theaterzaal van CC Het Gasthuis, Gasthuisstraat 22 te Aarschot, op dinsdagavond, 4 maart 2025, vanaf 19u30

Locatie nabespreking: rode zaal van de cafetaria ρ

Toegang 5 euro via ticketing Het Gasthuis

Filomidweek rond Arthur Schopenhauer

CC Het Gasthuis ism ZIN

Werkgroep ZIN sluit haar 10de seizoen af met een themamidweek met twee lezingen en een theatermonoloog.

Dinsdag, 25/3 'Schopenhauer als opvoeder'
door Jonathan Lambaerts

Woensdag, 26/3 'Johanna en Adèle Schopenhauer, e.a.'
door Patrick Vancauwelaert
opgeluisterd met muziek van Rossini door
fluitist

Donderdag, 27/3 Theatermonoloog Arthur Schopenhauer
van Stefaan Van Brabandt
door Damiaan De Schrijver

De 3 avonden gaan door in de theaterzaal van CC Het Gasthuis, Gasthuisstraat 22 te Aarschot op 25, 26 en 27 maart 2025, aanvang telkens om 20.00

Combiticket:€ via ticketing Het Gasthuis
Afzonderlijke reservaties: ... € voor een lezing,
... ..€ voor de theatermonoloog

Na de theatermonoloog van Schopenhauer wordt 10 jaar ZIN feestelijk afgerond met een drankje en een hapje in de Gasthuiskapel. **WELKOM en PROOST!**

'Schopenhauer als opvoeder' **Jonathan Lambaerts**

Wanneer een jonge Friedrich Nietzsche in een boekhandel het werk *Die Welt als Wille und Vorstellung* aantreft, ervaart hij een onweerstaanbare aantrekkingskracht. Hij kan niet anders dan het boek kopen en eenmaal thuis, verslindt hij het. De auteur, de illustere Arthur Schopenhauer, wordt vanaf dan zijn filosofische mentor. Hij wijdt zelfs zijn derde oneigentijdse beschouwing aan 'zijn opvoeder'.

Veel concepten van Schopenhauer vinden hun weg in Nietzsches denken, al geeft hij er vaak een eigen draai aan. Uiteindelijk geraakt de betovering uitgewerkt, zoals wel vaker met Nietzsche en zijn voorbeelden. Toch blijft de bewondering. Wat sprak de jonge Nietzsche zo aan in het denken van Schopenhauer en vooral, in zijn persoon?

Door de ogen van Nietzsche proberen we een beeld te vormen van de eeuwige pessimist Schopenhauer en te achterhalen welke lessen van deze opvoeder vandaag nog relevant kunnen zijn.

25 maart 2025 om 20.00, theaterzaal CC Het Gasthuis

“In een tegennatuurlijke toestand van totale onafhankelijkheid”: Johanna Schopenhauer, Adele Schopenhauer en anderen Patrick Vancauwelaert

Elke biografische schets over Schopenhauer heeft het wel over de kleine kantjes van deze filosoof: zijn knorrig pessimisme, zijn naar grootheidswaan neigende zucht naar roem, zijn reputatie als vrouwenhater. Zijn uitlatingen over vrouwen zijn inderdaad niet bepaald fraai (*). Als verklaring (of vergoelijking) wordt wel eens de gebrouilleerde verhouding met zijn moeder Johanna en zijn zuster Adele aangehaald. De moeder krijgt dan de rol van “liefdeloze” en afstandelijke moeder toegewezen. Terecht? Gedeeltelijk wel, zo blijkt uit de bronnen.

Maar Johanna komt ook naar voor als een sterke vrouw die haar zelfstandigheid kon afdwingen in een vroeg 19e-eeuwse burgerlijke biedermeiermaatschappij waar gelijkberechtigdheid niet bepaald hoog stond aangeschreven. Ze slaagde erin zich vanuit de rol van “weduwe van...” te ontwikkelen tot een beroemd zelfstandig auteur van romans en reisverhalen – over België o.a. – en zij ontwikkelde zich tot een gerespecteerd kunsthistoricus. Haar dochter Adele volgde in Johanna’s voetsporen. Ook zij heeft uiteindelijk een opmerkelijke zelfstandigheid getoond; ze werd eveneens schrijfster en reisjournaliste.

Moeder en dochter onderhielden nauwe contacten met tal van cultureel toonaangevende personen – met niet als minste met J.W. von Goethe. Door hun levensverloop te volgen kunnen we een blik werpen op maatschappelijke tendensen die niet meteen hun weg vonden naar de filosofie van Arthur Schopenhauer. Hun levensgeschiedenis - die zich grotendeels afspeelde *naast* dat van de filosoof - plaatst daar een relevante kanttekening bij. Zelfbestemmingsrecht en gendergelijkheid zijn relevante thema’s die nu terecht worden bediscussieerd. Johanna, Adele, en anderen, hebben hier hun pioniersrol gespeeld.

(*) Het citaat in de titel is een fragment uit *Über die Weiber ...* “elke vrouw die in de tegennatuurlijke toestand van totale onafhankelijkheid komt te verkeren, (sluit) zich dadelijk aan bij een man door wie ze zich kan laten leiden en beheersen, omdat ze een meester nodig heeft.”

26 maart 2025 om 20.00, theaterzaal CC Het Gasthuis

'Schopenhauer' Theatermonoloog

"Laten we er nu eens van uit gaan dat het leven de moeite waard is, hoe moeten we het dan inrichten om er zoveel mogelijk geluk uit te halen?" dixit Schopenhauer

Stefaan van Brabandt

Goodbye lijden na het zien
van Schopenhauer

Arthur Schopenhauer is Stefaan Van Brabandt zijn lievelingsfilosoof en wordt aangrijpend, geestig en sprankelend gespeeld door zijn lievelingsacteur, Damiaan De Schrijver.

Ons leven wordt volgens Schopenhauer gekenmerkt door leed en verveling, en is bijgevolg één grote vergissing. Niettemin belijdt de "zwartgalligste filosoof aller tijden" -ondanks alles en tegen beter weten in- met humor en enthousiasme zijn vrolijk en verlossend pessimisme. In Schopenhauer kom je erachter waarom leven lijden is, hoe je je filosofisch kunt bevrijden en hoe verrassend opwekkend en aanstekelijk een illusieloos mens- en wereldbeeld is.

27 maart 2025 om 20.00, theaterzaal CC Het Gasthuis

Kalender ZIN in Filosofie 2024-25

Oktober

Dins, 1/1. Filocafé 1
Zon, 6/10 Filoboek 1
Dins, 15/10 Filolabo 1
Zon, 27/10 Filoboek 2

November:

Zon, 10/11 Filoboek 3
Don, 14/11 Filogeleerd 1
Don, 21/11 Filogeleerd 2
Don, 28/11 Filogeleerd 3

December:

Zon, 1/12 Filoboek 4
Dins, 10/12 Filolabo 2

GELUKKIG NIEUWJAAR !!!

Januari

Dins, 14/1 FLabo 2
Dins, 21/1 Filofilm 1

Februari

Dins, 4/2 Filofilm 2
Dins, 25/2 Filocafe 2

Maart:

Dins, 4/3 Filofilm 3
Dins, 25/3 Lezing 'Schopy'
Woe, 26/3 Lezing 'Johanna en Adèle Schopenhauer, e.a.'
Don, 27/3 Theatermonoloog 'Schopenhauer'